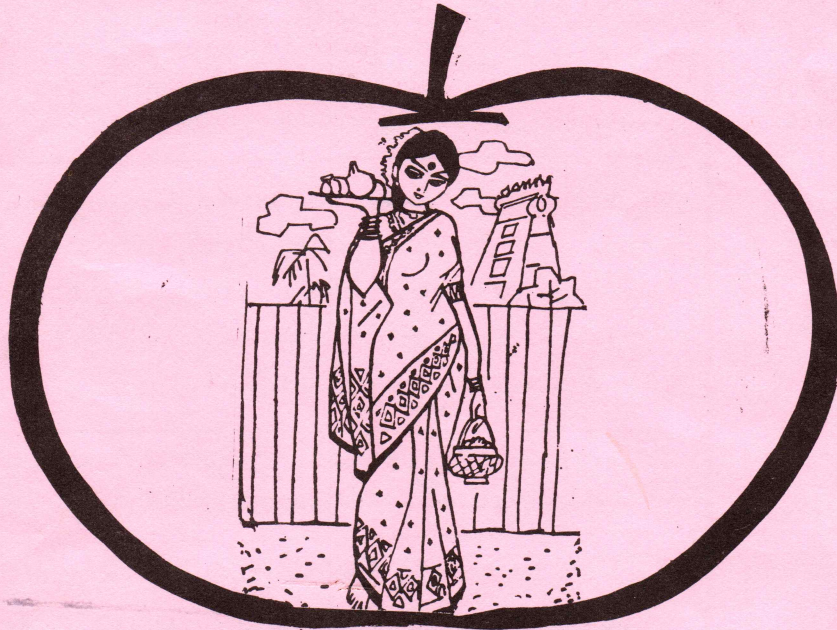

తెలుగుజ్యోతి

తెలుగుకళాసమితి ద్వారా వెలువడుచున్న సాంస్కృతిక పత్రిక

తెలుగు కళా సమితి

A Literary Magazine from The Telugu Fine Arts Society, Inc.

“శ్రీనివాస కళ్యాణం” - 3వ పేజీలో; డి.ఎస్. నారాయణ స్వామి కచ్చేరి; సత్యనారాయణ పూజ - 12వ పేజీలో

TFAS
C/O Dr. R.K. JONNADA
77 HILLCREST DRIVE
MORRISTOWN, N.J. 07960

FIRST CLASS

MAY 1984

ఉత్తర అమెరికా తెలుగు సంఘ సాంస్కృతిక విభాగము సగర్వంతో, వినువూరుగా సమర్పించు
మదరాసు కూచిపూడి ఆర్ట్స్ అకాడమి ద్వారా శ్రీవెంపటి చిన్న సత్యం ఆధ్వర్యంలో
రసవత్తుర నృత్యనాటిక

శ్రీనివాస కళ్యాణం

(రచన: శ్రీ ఎస్. వి. భువనరామకృష్ణ)

JUNE 23RD, 1984, శనివారం సాయంత్రము 6 గంటలకు, EAST BRUNSWICK HIGH SCHOOL,
EAST BRUNSWICK, NEW JERSEY లో : పూర్తి వివరములు వచ్చే సంచికలో ఇంటిలోపల (201) 813-2420
(212) 886-4647 లను పిలవండి.

"పూర్తిగా తెలుగులది అనదగ్గ ఈ కూచిపూడి నృత్య కళను శ్రీవెంపటి చిన్న సత్యం బృందం వారు ప్రపంచము లో
నటించేలా వ్యాపించే శోచించుచున్నారు. ఆయనకు, ఆయన బృందమునకు చేయూత నొసగడం మన ధర్మం. ఈ
నృత్యనాటక మనది 39 సగర్వంగా చెప్పుకొని ఇతర దేశీయులకు, మన అమెరికను స్నేహితులకు చూపించగలగి.
ఇటువంటి సదుపాయమును జారవిడుచుకొంటుంది. తరతరములనుండి, ఎన్నో వయోవర్గములకు, అర్జునులకు
లాంగ్ కుండా ఈ కూచిపూడి నృత్య విధానము ఆభివృద్ధి చెందుతున్నది. దీనివ్యాప్తికి లోబడ్డది.
ఈ బృందంలో 25 మంది కళా కారులు వున్నారు. గానం శ్రీయుతులు బి. గోపాల శ్రీనివాసాచార్య శ్రీమతి వి.బి.
కనకదుర్గ. వాషింగ్టన్ నాక్స్ ఫ్రైడ్ ఫ్రైమ్ లో ప్రదర్శించినప్పుడు ప్రేక్షకులు ఈమె మరల పోయారనడం లో
అతిశయోక్తి చెడు. రెండు వ్యవస్థలను సేపు ఈమె గోపాలం తనయుత్తరం చెందారు. మూడూ, మిస్సెస్ హేతులలో
కలిసి యానృత్యనాటకము అలకించి, ఈ కళావ్యాప్తికి దోహదం చేయగలరని నాశన 3.6"

ఈ పర్యటనానంతరం శ్రీవెంపటి చిన్న సత్యం గారు ఒక మాసం పాటు (July) Central Jersey,
Pittsburgh ప్రాంతములలో కూచిపూడి నృత్య తర్ఫీదును యివ్వబోతున్నారు.

వివరములకు : డా. కె.వి.రావు (212) 886-4647, డా. జి.వి.రావు (412) 839-3269.

THE TOUR SPONSORED BY TELUGU ASSOCIATION OF NORTH AMERICA &
S.V. TEMPLE, PITTSBURGH, PA.

HOME VIEWING HAPPINESS FROM

Home Video (India) Pvt. Ltd.

FOR BEST QUALITY ORIGINAL

VIDEO CASSETTES

OF HINDI & REGIONAL FILMS

Sole Distributors for

North America:

N. SETHIA (N.Y.), INC.

310 Madison Av. Suite 704

New York, NY 10017.

(212) 557-1114/1115

01845/284

GREETINGS

FOR

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY

from

G O M A C H A N D R A

TRAVEL AGENT

Please contact me for all your
domestic and international travel
needs for excellent, courteous
and efficient services at BARGAIN
PRICES.

Telephone:

(212) 725-2496 11 A.M. - 5 P.M.

(212) 478-9208 7 A.M. - 9 A.M.

01845/284

వాంసులచన ... సావిత్రీ శివశంకర

హాస్పిటల్ అంటే వా కవహ్యం. అక్కడ రోగులు ఏ మహాకవి చేతుల్లో గిజగిజలాడు తున్నట్టు కనిపిస్తుంది నాకు. అక్కడ కళకళలాడు వాళ్ళు మనిషిని పీడించే దృశ్యం కనిపిస్తుంది.

అక్కడ మృత్యువు కనిపిస్తుంది. బతుకులోని భయంకరత్వం కనిపిస్తుంది. అందుకే హాస్పిటల్ అంటే నా కవహ్యం. కానీ నా భార్యకి జాండిస్ వచ్చినప్పుడు హాస్పిటల్ కి వెళ్ళు తప్పలేదు. జాండిస్ కేసుల్ని ట్రీట్ చెయ్యడంలో డాక్టర్ పరతురామయ్య ప్రసిద్ధుడని తెలిసి ఆయన వద్దకి వెళ్ళాం.

కాంతి నర్సింగ్ హామ్ పట్నానికి వెళ్ళా ఓ చివరన ఉంది. అక్కణ్ణి చివర అంటే మొదలవుతాయి. బాసుకి అంత దూరంగా అంత పెద్ద హాస్పిటల్ ఎందుకు కట్టించాలో ఆ డాక్టరుకి తెలియాలి. మేం వెళ్ళినది కన్సల్టింగ్ రూం దగ్గర హడావుడిగా ఉంది. సాధారణంగా డిస్ట్రీ రోగులే ఆ హాస్పిటల్ కి ఎక్కువగా వస్తుంటారు. ఒక కాంపౌండ్ రూం మరో వర్షా అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నాడు. దాదాపుగా అరగంట తర్వాత మాకు ప్రవేశం దొరికింది. డాక్టర్ ఆఫీస్ డేవీ రో చేతులు కడుక్కుని తువ్వాయి తోతుడుచుకుంటున్నాడు. మేం విడిచికొక రివాలింగ్ డైరీలో కూర్చుని ముమ్మరి చూస్తూ ఉన్నాం. డాక్టర్ వరకు రావడంకంటే పెట్టె ఏళ్ళలోపుదాచు. తెల్లగా బొటంగా ఉన్నాడు. అప్పుడే తీసిన డ్రేజు రూంకు ఉన్నాడు. అప్పుడే కోసిన బొటాలోలా కాకగా ఉన్నాడు. తల అక్కడక్కడా నెరిసింది. ముఖం ప్రవనంగా ఉంది. ఆయన చూసి చూడగానే నవ్వువం కురిసింది నాకు. వరకీ చేసిన తర్వాత ముమ్మరి సూటిగా అడిగాడు.

“ఇంత మురిసిపోయాడా ఏం చేస్తున్నాడు ట్రీట్ మెంటు తీసుకోకుండా” ఇంతకుముందు మరో డాక్టర్ కి చూసి చివరకు చెప్పాను నేను.

“ఎవరికో చూపించినట్లు చెబితారేం? బోరో జాండిస్ సైన్లవల్ల ఎవరో తెలిచా మీకు ఆర్ టైట్. ముందీ పరీక్షలు చేయించుకుండి” అని అదికారపురస్కరంగా అన్నాడు డాక్టర్.

యానిస్ డెస్ట్, డైర్ డెస్ట్, ఎల్.ఎస్. టి. వగైరా పరీక్షలు ముగించుకుని రిపోర్ట్లు మళ్ళీ ఆయన వద్దకు వచ్చాయి. రిపోర్ట్లన్నీ ఒకసారి తిరగేశాడు.

“మైగర్, ఎల్.ఎస్.టి. పిన్స్ మిల్డ్ గ్రామ్స్ చూపిస్తోంది. వెరీ హై. ఇమ్మీడియేట్ హాస్పిటల్ కి ఆర్మిడ్ కండి. జాగ్రత్తగా ట్రీట్ చెయ్యాలి. తగ్గదానికి ఎన్నాళ్ళు వసుకుండా ఇప్పుడే చెప్పలేను. బట్, డోంట్ వర్రీ. యూ విల్ బి ఆర్ టైట్” అన్నాడు నా భార్యనుండేచి. సుగుణ అంధోళనమతున్నట్టు కనిపిస్తోంది. డాక్టర్ మాటలకి యాత్రికంగా తల వూపింది. నేను బుజుం తట్టాను భయపడడంకంటే. కానీ నాకు రోజోకొక విచారంగానే వుంది.

“మీరేం చేస్తుంటారు” అడిగాయన నన్ను. చాలా కాలేజీలో రెక్యరరని చెప్పాను. ఆయన నవ్వి తన కూతురు ఆ కాలేజీలోనే టర్స్ బియ్యం వదులుతున్నట్టు చెప్పాడు. ఆ క్లాసుక్కుడా వెళ్తుంటాను నేను. డ్రిలియంట్ స్టూడెంట్.

మరొకరు ఉదయమే సుగుణ హాస్పిటల్ కి ఆర్మిడ్ అయింది. కాలేజీకి వెళ్తుంది కానడంవల్ల ఆమెని కనిపెట్టుకుని పుండదానికి నాకు అవకాశం చిక్కింది. తోడుగా అర్జయ్య పుండలంచేత వంటకి

ఇచ్చింది లేదు. హాస్పిటల్ గది ఓ మూడి రిగా వుంది. ప్యాస్ లేకపోవడంవల్ల సుగుణ నడుస్తుంది. గదిలో చేరటంకోసే మట్టువక్కల వాళ్ళ వలకరింపులయ్యాయి. కుడివక్క 14వ నెంబరు గదిలో జాండిస్ కేసే. 16వ నెంబరు గదిలో పవరున్నారో ఇంకా తెలియలేదు. ఉండుండి ఎవరో త్రీ దగ్గుతున్నట్టు మాత్రం వినిపిస్తోంది. ఆ దగ్గుతున్న మనిషి తీవ్రంగా బాధపడుతు వుంటుంది. దగ్గు తెరచివేయగా కరీరాన్ని చీల్చుకు వస్తున్నట్టుంది. సుగుణ ఆలోచనల్ని గూర్చిన విచారంతో పాటు మరో విషాదం నన్ను వరించసాగింది.

హాస్పిటల్ అవరణలోనే మెడికల్ పాపు కూడా వుంది. డాక్టరు రాసిన మందులు తెచ్చాను. కొన్ని రోజులపాటు రిక్విర్ ఫర్ తప్ప మరేమీ తీసుకోవద్దని చెప్పాడు. డెక్ డ్రస్ట్ బాట్లెట్ నేనుకుని వర్షరసం తాగింది సుగుణ. కొత్త వాతావరణం కావడంవల్ల రోజంతా నాకేమీ తోచలేదు. రాత్రి కూడా పరిగా విద్ర వల్లలేదు. అర్ధరాత్రి అవుతుండగా-ఎందుకీ హఠాత్తుగా మెతుకున వచ్చింది. వక్క గది లోంచి ఖంగు ఖంగున గోడల్ని చీల్చుకు వస్తున్న దగ్గు. తెరచివేయగా ఆది అగి ఉద్భవంగా వినిపిస్తోంది. దగ్గుతెరచి మద్య బాదగా ఆయానంగా కొన్ని మాటలు.

“అబ్బా! ఆమో! ఈ బాద భరించలేను.... ఉహ్.... తగవంతు! నన్ను తీసుకుపో”

నా నిద్ర వూర్తిగా తేలిపోయింది. ఆ మాటలు వింటూ భరించలేకపోయాను. ఒక్క ఉదుటున తలుపుతీసి 16వ నెంబరు గది ముందుకి వచ్చాను. తలుపులు ఓరగా మేసి వున్నాయి. నెట్టుకుని లోనికి అడుగు పెట్టేసరికి భయంకరమైన దృశ్యం కనిపించింది. అస్తవ్యస్తంగా వున్న టెక్ మీడ ఎడతెలిపి తేకుండా దగ్గుతున్న ఆ ప్రి మంజరం. సుమారు ముప్పై అయిదేళ్ళ ఆ ప్రిమంజరం నోటివెంట కళ్ళతో పాటు రక్తం జీర్. చింపిరి తల. ముసి చిరుగులు పడ్డ బీర. మెళ్ళి రంగు వెలిసిన వసుపు కాదు. గడతా ఏదో చిత్రమైన వెగలు పుట్టించే వాసన. ఆమె తెరుచుకొట్టిన కాటోల మౌనంగా నింబిడి తడిగుడ్డతో ముఖం తుడుస్తున్నాడు. ఆమె ముసికి ఆంధోళన కరంగా వుందని అర్థమవుతోంది.

“డాక్టర్ని కేకేట్టామా” అని అడిగాను. అతను ఓసారి నానై చూచి మళ్ళీ తన మరో నిమగ్నమయ్యాడు. “నేను వెళ్ళి పిలుచుకురానా” మళ్ళీ రెట్టించాను.

అతనేమీ సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఆమె మెల్లగా తలతిప్పి నా వంక కృతజ్ఞతగా చూసింది. గుంటలువద్ద ఆ కళ్ళలో ఎక్కడో ప్రాణం కదలాడుతున్నట్టు అనిపిస్తోంది. అతను అందివ్వగా ఏవో రెండు ముగిల మింగి అలసటగా కళ్ళు మూసుకుంది. అతను నల్లగా ఒక్క వంకగా

వున్నాడు. నలభై అయిదేళ్ళుందాచు. ముఖం మొరలుగా విబురంగా వుంది. ముక్కు-ముందుకి పొడుచుకు వచ్చింది. చూపులు తీవ్రంగా వున్నాయి. నేనాక్కనిముసం అలాగే వింపిరి తీవ్రంగాను. మింగిన రాకంతా కంకవిద్ర తోనే గడిచిపోయింది. దానికి తోడు దోమల బాద వివరంగా వుంది.

ఉదయం తొమ్మిదింటికి డాక్టర్ రొండుకి వచ్చాడు. జాండిస్ బాగా రోగుముఖం వట్టి దాకా రోజూ వెలయి ఎక్కించాలని చెప్పాడు. మరోసారి పీపీ భయపడవద్దని చెప్పి వక్క గదికి నడిచాడు. అక్కడి మాటలు స్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఆమె రాకంతా నిద్ర లేచి. వివరంగా దగ్గు వస్తోందని చెబుతోంది. డాక్టర్ మరో రకం బాట్లెట్స్ రాసిస్తున్నట్టు చెప్పి వక్క గదికి వెళ్ళిపోయాడు. కాసేపటికి కాంపౌండ్ ర వచ్చాడు. ఆయన పేరు హనుమంత రాయ్. ఎల్లరా పీట్లగా చురుగ్గా వున్నాడు. సెయింట్ స్టాండ్ అమపుతుండగా సుగుణ అడిగింది-గదల్లో ప్యాస్ట్రు లేవేమని. హనుమంతరాయ నవ్వుతూ సమాధానం చెప్పాడు. “ప్యాస్ట్రుంటే ఎక్కువ కంటే కాదు తుంపని డాక్టర్ గారికి భయమండీ. కానీ లాంటి మీరు టేబుల్ ప్యాస్ట్రు తెచ్చుకోవచ్చు. ఎక్కడా రిల్ల వెయ్యరని మాత్రం నేను గాంతుంటే ఇవ్వలేను.”

“ఇది మరి బావుంది. గదల్లో కంటే బయ్యలు కూడా తీసేస్తే ఇంకా బిచ్చు కలిపొస్తుందిగా” అంది సుగుణ. హనుమంత రాయ్ మళ్ళీ నవ్వాడు. సుగుణకి ఇన్సులిన్ ఎక్కించి వెలయి పిట్లె వక్క గదులో వెళ్ళాడు. నేను మాత్రం డాక్టర్ గురించి కొందరవడి చెబుగా ఉహించలేకపోయాను.

రెండురోజులు గడిచేసరికి హాస్పిటలంటే నాకు కొత్తరసం పోయింది. హాస్పిటల్ చాలా పెద్దది. చక్కని ప్లాను ప్రకారం కట్టించబడింది... డాక్టర్ కన్సల్టింగ్ రూంకి అటూ ఇటూ రెండు వింగులుగా రోగులకి గదులున్నాయి. పై అంతస్తులో అన్ని ఎయిర్ క్యూషన్స్ గదులే. సాధారణంగా హాస్పిటల్ కి డిస్ట్రీ రోగులు తప్ప అవరే వస్తే తేమదావు. హాస్పిటల్ కి ఎదురుగా దాదాపు మూడెకరాంటూమీ స్లాట్లుగా రాళ్ళు పాతబడి వుంది. ఆ తర్వాత కనుచూపు మేరంతా వచ్చుంటే బ్రంక్ రోడ్డు మీద వెళ్ళే వాహనాల ద్వని తప్పించి వాతావరణం ప్రశాంతంగా వుంటుంది. నాకు ద్వని కాదువ్వంటేనే ప్రదేశం బాగా నచ్చుతుంది. సుగుణని మాటిమాటికి టైట్ దిగిద్దని డాక్టర్ చెప్పడంవల్ల బయటి చక్కటి వాతావరణం చూస్తూ అనందించే అవకాశం అంతగా లేదు. టేబుల్ ప్యాస్ట్రు తెచ్చుకున్నా పైర్ విహారం చేసి ఏనుగులంటే దోమలతో సతమతమవుతోంది. గదల్లో ప్యాస్ట్రు నెట్టించనందువల్ల సుగుణకి డాక్టర్ గంటే గురిపోయింది.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం టోజనం ముగి కాక రూం బయట వరకూడో కుర్చీలో కూర్చుని నాతో తెచ్చుకున్న ఓ పుస్తకం చదువుతున్నాను. రెండు రోజుల్లో దాని మీద రివ్యూ రాసి పత్రిక పంపాలి. జార్జి విల్సన్ రాసిన “వార్త ఈశ వయిల్సన్” అనే పుస్తకం అది. సామాజిక వ్యవస్థ లోని హింసా స్వభావాన్ని, అది కొనసాగే

విధానాల్ని పేరుబడ్డంగా విశ్లేషిస్తున్నాడు. నేనా పుస్తకంలో రీసమయ్యేలోగా 16వ నెంబరు గదిలోంచి ఆ రోగిని త్రీ ద్ర వచ్చాడు. వలకరింపుగా నవ్వాను. కానీ నా వంకా పుస్తకం వంకా చూసి “ఏంటి చదువుతున్నావు?” అని అడిగాడు. ఏదో ఇంగ్లీషు పుస్తకం అని చెప్పాను.

“అంతుతో ఏమంది?” మళ్ళీ అడిగాడు. ఏం చెప్పాను? హింసా స్వభావాన్ని గూర్చి చెప్పాలి. అతనికి అకారణంగా మొగుడు పెళ్ళాన్ని తన్నడం హింస అని చెప్పొచ్చు. మొగుడి బాదల కట్టుకోలేక బావిలో దూకడం అక్కహింస అని చెప్పొచ్చు. ఏయి రూపాయల కన్నల్లింగ్ పీజి లేకపోతే కలిక పేదరూపి వంకయినా కన్నల్లి పూడని డాక్టరు చేపి నైడ్యం హింస అని చెప్పొచ్చు. బక్కచిక్కిన రిక్వాడి రక్తం పిండే నూటికి పది రూపాయల మూర్తీ వట్టి హింస అని చెప్పొచ్చు. నిరంతరం నెక్యూర్ చేయి అప్పుడే పుట్టి అప్పుడే పెరిగి అప్పుడే దాని వలసి రావడం హింస అని చెప్పొచ్చు. మరే వై నా ఎదురై నా హింస అని చెప్పొచ్చు. అయితే నా మాటలు అతనికి ఎంతవరకు అందుతాయనని నండేపించాను. అయినా రెండు మూడు ముక్కల్లో నా బావల్ని జార్జి విల్సన్ బావల్ని విడమర్చి చెప్పాను. అతను ఒక్క నిమిషం మౌనంగా వుండి “నేనో సంగతి చెప్తాను. వింటారా” అన్నాడు.

“తప్పకుండా” అన్నాను. హాస్పిటల్ ప్రశాంతంగా వుంది. అతని భార్య రోగిని నిద్రపోవట్టుంది. అతను తన కత ప్రారంభించాడు.

అతని పేరు వెంకటేశ్వర్లు. వాళ్ళది మావర్ర దగ్గర చిన్న వల్లబాడు. కాకం కాలంలో వాళ్ళి నాడుగేకంగా పీలం వుండేది. తండ్రి తరానికి అది రెండెకరాయింది. వెంకటేశ్వర్లు చివరకనంబాటి కుటుంబం అప్పుడో వుంది. అనావృష్టివల్ల వంటలు దొంగిలినడం, వంట బియ్యం అది అప్పులు తీర్చడానికే సరిపోకపోవడం. పీలం కోసం ఇంట్లో జరుగుతాయి కోసం మళ్ళీ మళ్ళీ అప్పు చెయ్యడం అనే వాయితీగా వుండేది. అప్పులవాళ్ళు ఇంటి మీద మూగినప్పుడు తండ్రి ముఖం చాటు చేస్తుండేవాడు. పిల్లల్ని కనకమే తప్ప వాళ్ళకి చదువు నండల్లు చెప్పించే సోమత లేకుండా వుండేది. వేసి పిల్లల్ని తనకో పాటు పీలం వునికి తీసుకువెళ్ళండేవాడు. తండ్రి మరణించేసరికి ఎకరం పీలం మిగిలింది. కుటుంబ బాధక అంతా వెంకటేశ్వర్లు నీ శిశువే. అప్పటికే కనకమే వది నేనా నేళ్ళు. తల్లి రోగి పిడి. నలుగురు చెల్లెళ్ళు. చిన్న వాళ్ళు. కుటుంబంలో తల్లి కోసే హ అందరూ పీలంవనికి. కూరి వసులకి వెళ్ళే తప్ప ఏవో జూరొజ జరిగిపోతాడు. రేచెలా బకతారి అనేది ప్రతీరోజూ ఎదురయ్యే ప్రజ్ఞ.

ఇలా వుండగా ఒకనాడు రోడ్డు వనికి వెళ్ళిన రెండు చెల్లెల్ని ఎవడో బలవం తంగా చెరిచా. ఆ అవమానం భరించలేక ఆమె బావిలో దూకి చనిపోయింది. ఆ దిగులో వారం గడవకముందే తల్లి మరణించింది. చెల్లెల్ని మరల కలిగినా కన్నారా ఏదవదాని కూడా తీరిక లేని బతుకు. తక్కిన ముగ్గురు చెల్లెళ్ళు కదలేక వున్నాన బాధక మిగిలేవుంది. ముక్కి-ముగ్గి ఇవ్వరి పెళ్ళిళ్ళు ముగించేసరికి చేతిలోని ఎకరం పీలం రెక్కరొచ్చి ఎరిగిపోయింది. రోజువారీ రెక్కరొక్కడమే సంపాదన. చివర చెల్లెలి పెళ్ళి కోసం ఊళ్ళని రబ్బున్న పేద్రమనిషి దగ్గర నోటు రాసి మూడువేలు అప్పు తెచ్చాడు వెంకటేశ్వర్లు. ఎలాగో చెల్లెళ్ళ బాధక వదులుకోగలిగా పెరుగుతున్న అప్పు

తీర్పువలన అవసరం అలానే వుండిపోయింది. చుట్టూ విలాసం లేని బతుకు పోరాటం. ఎలాగైనా అప్పు తీర్చాలి. ఇల్లు విలువకోసం. వెంకటేశ్వర్లు భార్యకోసం అలాంటివి గొడ్డుదాకిన చేతలు.

ఎలాగైనా ఎండ్లో గడ్డ విరిచాడు. కోత వసుల కెళ్ళాడు. కొన్నాళ్ళు టాపీ వని కూడా చేశాడు. కడుపు కట్టుకుని రెండేళ్ళకి కొంత డబ్బు కూడబెట్టగలిగాడు. కానీ అప్పు ఇచ్చిన పెద్దమనిషి నిలుపునా ముందుగా కట్టే కూడా ఊహించలేక పోయాడు. దాకీ తీర్చుకోలే దొంగ నోటలో అవతలి పదివేల వున్నట్లు తేలింది. వెంకటేశ్వర్లు నెత్తినూ బాదుకున్నా ప్రయోజనం లేకుండాపోయింది. కొంత గుండ్రమైంది. భార్య ముందేమిట్టేంది. వెంకటేశ్వర్లుకి ఏం చెయ్యాలి తోచలేదు. వెలెక్ట్రోనిక్స్ లో ఒక రోజు రాత్రి గొడ్డుతీసుకుని అతనిని నగరీయాని ప్రయత్నించాడు. అతను గాయపడి ప్రాణాలే తప్పించుకున్నాడు. వెంకటేశ్వర్లు హత్యేకుమర్ ఇసుకపైని రెండేళ్ళు జైల్లో గడిపాడు. ఆ రెండేళ్ళు అతని భార్య ఎంత వికృతమైతే బతుకు బతికిందో ఊహించడమే భయంకరం. వెంకటేశ్వర్లు జైలునుంచి వచ్చేసరికి భార్య ఆరోగ్యం బాగా ఊణించింది. అప్పుకింద ఇల్లు వేలం అయింది. ఉన్న ధాన్య పనులన్నీ పడవై పోయింది. వెంకటేశ్వర్లు భార్యతో పట్టించుకున్నాడు. కొన్నాళ్ళు రిక్తా లాగాడు. ఇంకొన్నాళ్ళు జాబ్ మిల్లులో పనిచేశాడు. ప్రస్తుతం మార్కెట్ వద్ద చూపుల పనిచేస్తున్నాడు. ఏ రోజు బతుకుతెలుపు ఆ రోజు చూసుకోవలసిన పనితీరు. భార్య రోగానికి వస్తే వైద్యం చేయించలేకపోయాడు. చివరికి జన్మభాగా ముదిరిపోయింది. వెంకటేశ్వర్లు తీసుకురాక తప్పలేదు. తగ్గుకుందని నమ్మకం. లేదు. తగ్గించడానికి భయపడ్డారు.

చాలా సాధారణంగా తన కథంతా చెప్పుకుపోయాడు వెంకటేశ్వర్లు. చెబుకున్నంతపేరూ చిరునవ్వు తప్ప మరే భావమూ అతని ముఖంలో కనిపించలేదు. కానీ అతని మాటల వెనక ఎంతో బాధ, కష్ట గూడు కట్టుకున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఇంకలో రోపయ్యింది అతని భార్య దగ్గర వినిపించింది. వెంకటేశ్వర్లు లేచి రోపయ్యి వెళ్ళాడు. నా మనస్సు పుస్తకం మీద ఎండ్లో కాలేదు. హింసా స్వభావం ఎలాంటి అతని కథ చెబుకోంది. మనిషి గొడ్డుని మొదలు పచ్చేదాకా ఊణు ఊణు ప్రేమిస్తున్నా ఎన్నటికప్పుడు తన ఉనికి నంబించింది ప్రేమ. వెదక్కోనవలసి రావడం సమాజంలోని హింసా స్వభావమే. ఈ అంశాన్ని జార్జి విల్సన్ ఎక్కడా ప్రస్తావించినట్లు లేదు.

సాయంకాలం దాక్షుడు గారమ్మాయి ముచ్చల్లిని చూద్దానికి వచ్చింది. ఇరవై ఏళ్ళుంటాయి. కొద్దిగా అందం కాక పోయినా తీరేన పోషణ వల్ల ముఖంలో కళాకాంతులున్నాయి. ముగ్గుణిని వరాహ రిచ్చించిన కర్మకర్త అలాంటి తమ ఇంటికి భోజనానికి రమ్మని నమ్మి అహ్వనించింది. నేను తలవలాయించాను. దాక్షుడు గారమ్మాయి. స్వయంగా మా వద్దకి వచ్చి పండుకు ముగ్గుణి ముఖంలో రవంత స్వాతి కలయితో కూడిన నంకోషం తోటికన లాడుకోంది. "అంత అభిమానంతో విలుస్తుంటే బెట్టు చేస్తారేమిటో" అని మందలించింది.

హాస్పిటల్ కాంపౌండ్లోనే వుంది దాక్షర్ మేడ. మేడ ముందు లాస్టోలో రకరకాల పూం మొక్కలు గానికి తం లావుకున్నాయి. ఏదో క్రికెట్ మేడమీదకు అల్లాడిన సువాసనలు వెదజల్లుతోంది. దాక్షరే నమ్మి రిపీట్ చేసుకున్నాడు. మేడంతా తిప్పి చూపించాడు. ఆరు పోర్టులు వుంది. ప్రతి గదికీ మొజాంకో

ప్లీరింగ్. ముందు హాల్లో ఖరీదైన పోపా సెట్టు. పి. ట్రైక్ వగైరా సరంజామాకీ రెక్కలేదు. మొత్తంమీద మేడ అందంగా వుంది. అరుణాకనంగా వుంది. ఖరీదుగా వుంది. నా వుద్యోగం తీతమం కా కలిపినా ఆ మేడలో వగం కట్టించడానికి చాదు. రోజున ఏర్పాట్లు అంత మనంగా చేస్తారనుకోలేదు నేను. విశాంమైన టైనింగ్ టేబుల్ మీద రకరకం వీడియోలు-నాకు పేర్లు కూడా తెలిసిన కొన్ని - తీర్చి వున్నాయి. తినకపోయినా చూస్తుంటేనే చాదు అవ్వంత ఆకర్షణీయంగా వున్నాయి. ఏ వర్తంతో మొదలుపెట్టాలో నాకర్థం కాలేదు. చిత్రకారుడు రంగుల్లో కుం చె ముందినట్లుగా కొన్ని వర్తాలపై కేవలం వేలితో డుచు చూపి వదిలిపోయి. ఎంతో ప్లేటెన్ కాన్స్ వన్ వన్ తో ఏర్పాటు చేసిన విలు అది. రోజునా ముగించి తర్వాత దాక్షర్ కాపేపు నాతో ఏర్పాటాటి మాట్లాడాడు. మాటల నందర్వంతుల ఒక పొడో చూపించి "ఎలా వున్నాడు కులాడు?" అని అడిగాడు. పొడోలోని వర్గతీ అందంగా, హండాగా వున్నాడు.

"అన్నీ అందంగా అన్నీ వున్నాయి. ఇంజనీర్. బట్టి ఈ కిలోబల్లీ డివిజం రెవైర్. ఫారిన్ వెళ్ళాల్సిందే నట. ఏ దాక్షరుకో ముడేని అమెరికా వంపిస్తే ట్రీ టాటర్ గదా. మాత్రం పండుచి; ఇంకోండ్ నో హాటూ టాక్సర్ డిన్ ప్రాన్సిమ. మీరే చెప్పండి. ట్రైలు కన్స్ట్రక్షన్ హార్ అన్నాడు దాక్షర్.

"ఇక్కడే ముంది; దర్జి ఇంటియా. నే నెలాగో నా ఫారిన్ వెళ్ళాలిందే. మీరైనా చెప్పండి మాట్లాడండి" అంది దాక్షరు గారమ్మాయి.

నాకీ మనదానికి తోచక వస్తే ఊరు కున్నాడు. నావేటికి వెంపు తీసుకుని వచ్చేవాను. 18వ నెంబుగడిముందు వరం దాలో వెంకటేశ్వర్లు చూపంగా కూర్చుని వున్నాడు. "బ్రోజన్ మైదా" అని ప్రశ్నించాను. వెంకటేశ్వర్లు నమాదానంగా నవ్వాడు. వర్జిల్ మొహంలో అదే తెల్లటి చిరునవ్వు. రోజూ అతనే భార్యకి వంట చేసి పెట్టు కూర్చున్నా. నేను గదిలో అడుగుపెట్టే సరికి దాక్షరు కుటుంబ విషయాలు ఇంటి సంగతులు అడగడానికి ముగ్గుణి రెడిగా బెరమీద కూర్చుని వుంది. ఏదోచెప్పి విద్ర కువక్రమించేటప్పటికి ముగ్గుణి చెప్పింది- ఆ పూట వక్రగదిలో వెంకటేశ్వర్లు భార్యకి వదిపెట్టి తమ వస్తు న్నాడని.

"ఎంతకని?" అశ్చర్యంగా అడిగాను. "ఎంతకీమిటి? ఏదో రకంగా కొంచెం డబ్బు మిగిలి దిల్లా చెల్లించడానికి" అంది ముగ్గుణి.

"నీ కెలా తెలిసింది?" "ఇలాంటి విషయాల మాకు కొందరగా తెలుస్తాయేమిటి?"

నాకు కడుపులో దేవనట్లు వోమిటింగ్ వెన్నేషన్ మొదలుపెట్టింది. దాక్షరింట్లో తిన్నప్పుడు, తాగిన పాయసాలు, తినకుండా మిగిల్చిన ఎండ్లో రోజున వర్తాలలు ఒక్కసారి కళ్ళముందు కనబడ్డాయి. దాక్షరుగారమ్మాయి ఎంత నాణ్యంగా వాటిని రుచిచూపి వదిలేసింది; సుపుర్బయన్ ప్లీట్....అలరితో వస్తు. ఖరీదైన అల్లడి వసువస్య....కాశే కడుపు వసువస్య....ఉనికే ఒక వసువస్య. విచ్చిన కంపని అంతలా.

దాక్షర్ చాలాజాగ్రత్తగా ముగ్గుణికి ట్రీట్ మెంట్ ఇస్తున్నాడు. ఆయన సంభాషణ కూడా సరకగా వుంటుంది. కానీ మావద్ద ఎంతో ప్రసన్నంగా వుండే ముఖం వక్రగదికీ వెళ్ళగానే కొంచెం చిల్గా మారుతుంది. వెంకటేశ్వర్లు భార్య ఏకరువుపెట్టే బాధల్ని పీయియన్ తీసుకుని ట్రీట్ చేస్తామనే దృష్టి అంతగావున్నట్లు కనిపించదు.

రోజురోజుకీ ఆమె జబ్బు ముదిరిపోతున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఆయాసం, చాతీరో నోపి, ఎడతెగని దగ్గు, దగ్గుతో పాటు రక్తం వడటం మామూలుయింది. ఆమె బతుకు రోజుల్లో వున్నట్లు చెప్పాడు దాక్షర్. అయినా ప్రతిక్షణం ఆమె మృత్యువుతో సాగించే పోరాటం కళ్ళబదుకునే ఉంది. మునిషి మృత్యువు చేతులో టిడిపోతూ నరక యాతనతో మరణభయంతో రోజూ గడిపే ప్రితి కంటే చాదులం చురకటి లేదు.

ఉదయమే కాంపౌండ్లో వచ్చి ముగ్గుణికి పెల్లెర్ పెల్లెర్ ఎల్లో వెళ్ళిపోయాడు. బాటిల్ ఫూర్లి కావస్తున్నా అయిపు లేదు. గాతరాగా హాస్పిటల్ అంతా గాలించి హను మంతరావును వట్టుకున్నాను. ముప్పై అయిదో సంవత్సరం గదిలో రోగికి ఇంజక్షన్ చేస్తున్నాడు. వెంటనే హదావుడిగా వచ్చి నీటిర్ తప్పించి బాటిల్ తీసేశాడు. ముగ్గుణి కాంపౌండ్లోకి వచ్చింది.

"ఇంక నిద్రకట్టం అయితే పేషెంట్స్ ఎలా బతుకుతారు? దాక్షర్ గారికి చెబుతామంటూ ఈ సంగతి" అంది.

హనుమంతరావు చిన్నబోయాడు.

"ఏం చెయ్యమంటారమ్మా? ఈ వింగు మొత్తం నేనే కవర్ చెయ్యాలి. పేషెంట్స్ కి ఇంజక్షన్ దగ్గుతుంది అన్నీ నేనే చూసుకోవాలి. ఉదయంనుంచి రాత్రివరకూ దాకా తీరే వుండదు. దాక్షరుగాన ఇంకో కాంపౌండ్లో వెయ్యను-అప్పు ఎక్కువవుతుందని. ఇంకా చేస్తే నెలకీ మూడువంద లిస్తే చూపాదాగ్గం" అని ఏకరువుపెట్టాడు. "మాండాండ్లో నీ కుటుంబం అంతా ఎలా జరుగుతుంది?" నేనడిగాను.

"పొద్దున్నే ఒకసారి పెల్లెర్ వేసుకుని ఈ చుట్టువక్కల రేబర్ లొకారిటీ తిరుగుతాను. హాస్పిటల్ కి వచ్చి పీజ చెల్లించుకో లేని వాళ్ళుంటారు గదా. వాళ్ళకి నాకు తెలిసిన వైద్యం చేసి నాడుగు రాళ్ళు సంపాదిస్తాను. ఇక పేషెంట్స్ వెళ్ళేప్పుడు వరో వర్కతో చేతిలో పెడతాను. ఏదో ఇట్లా గడిచిపోతోంది" అని మరేదో చెబుతూ

వద్దా అన్నట్లు నందేహించి చుట్టూ ప్రారంభించాడు హనుమంతరావు.

"దాక్షర్ గారు ఈ హాస్పిటల్ కట్టించక ముందు నుంచీ నాకు తెలుసు. ఒక్కో పేషెంట్ దగ్గర ఎంత వసూలు చేస్తారో రెక్కలేదు. మీకు తెలుసుగదా. కన్సల్టింగ్ పీజ యాట్టూ చూపాయు. డబ్బున్నవళ్ళకి ఎక్కువ టాక్సువదుతుంది. దిల్లలో పై సా తగించేదిలేదు. వదేళ్ళనాడు దాక్షర్ గారిది చిన్న పీనిక్. ఈ రోజున బ్రహ్మాండమైన హాస్పిటల్ కాంపైక్స్. తరల తరబడి తిన్నా తరగని అస్త్ర. దాక్షర్ గారమ్మాయికి వదిలంత కట్టించి ఇస్తారట. ఈ బిల్లింగ్ ఎదుట కనబడే స్టాటస్టిక్ అయినవే. ఇక పోగాకు కంపెనీల్లో, ఉనిప్పింగ్ మిల్స్ లో పేర్లు ఎన్నున్నాయో ఎవరికీ తెలుసు; చూస్తుండగానే అయినలా పెళ్ళిపోయాడు. నే నిలా వుండిపోయాను." అని విప్రలా ర్పాడు.

నా కంత విలువైన ఆతిధ్యం ఇచ్చిన దాక్షర్ ని అనన్యాయంకోసాలో, హనుమంత రావు పరిస్థితికి సానుభూతి చూపాలో నాకు వెంటనే తోచలేదు. కాంపౌండ్లో వెళ్ళి పోయిన కర్మకర్త అతని పరిస్థితికి జాలి వదిలి ముగ్గుణి. ప్రతి మనిషికీ ఏనో నమ్మవ్వలండటం నహజమే. అయినా ఆ నమ్మవ్వల సామాజిక మూలమేమిటో గ్రహించలేకపోతే ఆ మనిషి బతుకు మనకి అర్థంకావచ్చే రెక్క. ఆ దృష్టితో చూస్తే ముగ్గుణికి దాక్షర్ గానీ కాంపౌండ్లో గానీ వెంకటేశ్వర్లుగానీ అర్థంకాదనే చెప్పాలి.

సాయంకాలం కూరగాయల కోసం మార్కెట్ వెళ్ళాను. తిరిగి వస్తుండగా మార్కెట్ ముందు వెంకటేశ్వర్లు తారన వడ్డా. ఏవేమీద ఏదో కూరగాయల బస్తాలోపరికి మోస్తున్నాడు. చిల్లలు వర్ష బిసిమ మురికి టుడుకున్న పంచెతో వున్నాడు. గడ్డం బాగా పెరిగిపోయింది. చెమటతో కలిపి ఒక్కొక్కా దుమ్ము పేరుకుపోయి వుంది. నమ్మ చూడగానే అతనిముఖంలో

WITH THE BEST COMPLIMENTS FROM:

VENKATA S. GORTI

ATTORNEY AT LAW

349 East 149th Street

Suite 710

BRONX, NY 10451.

(212) 292-4403

పునఃముద్రణ

ఎవ్వటిలాగే చిరునవ్వు కనిపించింది.

“అదేమిటి? అవిశ్చయం అక్కడ ఒంటరిగా వదిలేసి ఇట్లా వచ్చావు?” అని అడిగాడు.
“అవిశ్చయం” అన్నాడు క్షుణ్ణం.
“వస్తు యింటున్నావటగా?”
“తప్పనవ్వకు.”

నే నెండుకో గిరిగి పీఠయాన! దాక్ రింటిలో విందు గుర్తువచ్చినందువల్లనేమో ఇంకేమీ మాట్లాడలేక వచ్చాను.

నన్ను మార్కెట్లో చూసినప్పటి నుంచి వెంకటేశ్వర్లే అవ్వడమేమీ కురగాయలు తెచ్చిపెడుతూ వున్నాడు. అతను చేస్తున్నది ఎంతో చిన్న సహాయమే అయినా దాని వెనక అతని మనస్తత్వం వన్నెంతో ఆకర్షించింది. భార్య అరంగం గురించి ఎంతగా అందోళన వదులుకున్నాడో నాకుంటే తెలియకనే నైతిక మాత్రం నిర్బంధంగానే కనిపిస్తున్నాడు. పొద్దున్నే భార్యచేత ముఖం కడిగింది పాపంవేయించడం. ముందుకు మింగివేయడం. వంటచేసి పెట్టడం. ఆమె నోటి వెంట కళ్ళకో పాటు రక్తం వర్షవచ్చు. ఏమాత్రం అనవ్యం లేకుండా కుట్రం చెయ్యడం మొదలయిన వసుంధిని విర్జిప్తంగా దీక్షగా చేసుకుపోతున్నాడు. వగలంకా అతని భార్య అలాంటిగా వక్కమీద పొద్దుతూ దగ్గుతూ వెంకటేశ్వర్ల కోసం ఎదురుచూస్తూ వుంటుంది. ఆమె గాఢాకంపు. ఎముకల కంటుకుపోయిన శరీరం నన్ను భయపెడతాయి. అవ్వడమేమీ నుగుణ ఆ గదిలోకి వెళ్ళి ఆమెని పంకరించి వస్తుంది.

“రెండు మూడు రోజుల్లో మీరు దీక్షార్థం కావచ్చు. ఇన్ ఫెక్ట్ కాంటీన్ కాబట్టి కొందరగానే కట్టిపెట్టింది” అన్నాడు దాక్టర్.

ఎల్.ఎన్.టి. రిపోర్ట్ ఒకటి పాటుంట్ ఇదే చూపిస్తోంది. మా గుండెలు తేలిక వ్తాయి. పదిహేను రోజులపాటు ఇంటికి

దూరంగా వుండటం మృగుణకు చాలా కష్టంగా వుంది. ఇన్ ఫెక్ట్ కాంటీన్ ముఖమీద కూర్చున్నట్లే గడిచింది. మగుణ దీక్షార్థం కాబోతుందని తెలిసి వెంకటేశ్వర్లు నంకో పించాడు. మరుక్షణంలో అతని ముఖంలో ఏదో దిగులు కారట్లాడింది. అది తన భార్యను గుర్తించిన ఆలోచనలు.

ఆ రాత్రి ప్రకాశంకంగా నిద్ర వట్టింది. కానీ మూడు గంటలపుడుకడగా చూతూగా ఎవరో కట్టివట్టు మెలుకున వచ్చింది. వక్క-గదిలోంచి వెంకటేశ్వర్లు భార్య వివరీకంగా దగ్గుతూ ఊపిరాడక అయిన వదులుకున్నట్లు వినిపిస్తోంది. ఎందుకో కీకు శంకించాను. వెంటనే లేచి వక్క-గదిలోకి వెళ్ళాను. వక్కమీద తెరలు తెరచా దగ్గుతూ ఊపిరాడక మెలికలు తిరిగి పోతోందామె. దీనంగా భాదాకరంగా భయం కరంగా పేగురించి చీల్చుకు వస్తున్న దగ్గు అది. నోటి వెంట చుక్కలు చుక్కలుగా రక్తం కాదుకోంది. వెంకటేశ్వర్లు భార్యను వట్టుకుని వణికిపోతున్నాడు. నేను కనిపించ గానే వెంకటేశ్వర్లు అవిజ్ఞత వదిలేసి నా వంక తిరిగాడు.

“మీరు కాస్త చూస్తుండండి. నే వెళ్ళి దాక్టరుగారిని పిలుచుకొస్తాను” అంటూ నా సమాధానం కోసం అగతంగా బయటికి పరిగెత్తాడు. నే నామెని వట్టుకుని చాల్గ

తగ వదుకోబెట్టాను. చేతి కందిన గుడ్డతో పెదం వెంట కాదుకున్న రక్తం తుడిచాను.

“నేనెంతో బలకను.... పాపిష్టిదానిని.... నా మూలంగా ఆయనకన్నీ కష్టలే.” అందామె దగ్గు తెరల మధ్య ఆయాన వదులు.

అనే నేనామె నోటివెంట విన్నమాటలు. కానీవటిలోనే వెంకటేశ్వర్లు విచారంగా తిరిగి వచ్చాడు. నేను ప్రకాశంకంగా చూశాను.

“అయిన రాకంట. రోజాపున్న కొంపు కోసం నిద్ర దండగిండుకున్నాడు. ఏంకో మూడు మాత్రమిచ్చి మొహంమీదే తలుపే పేరారు” అని చెప్పాడు విరాళం.

ఆ సమయంలో దాక్టరంటే నాతో అనవ్యం వేసింది. ఫారిన్ నుంచి వెళ్ళి కొడుకు వచ్చాడంటే అర్ధరాత్రి అయిన పరిగెత్తుకు వచ్చేవాడని నాకు తెలుసు. ఆ మాత్రంతో ఆమె భార తగ్గలేదు. మెల్లగా మగకలోకి జారుకుంది. ఎండిపోయిన రొమ్ములు ఎగళాన దిగళానల్లో ఎగరి వదులుకున్నాయి. ముక్కును నీడ ఆమె ముఖాన్ని అవరించింది. మరో అరగంట లోనే ఆమె మరణించింది. భర్త చెయ్యి ఆమె చేతిలోనే వుంది. వెంకటేశ్వర్లు కళ్ళ వెంట నీటిచుక్కలేదు. కానీ రోలోపం

అతను కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తున్నట్లు వివ్వముద్దగా తేపురించిన అతని ముఖమే చెబుతోంది.

ఆ తర్వాత అరిగిన తళంకం వివరించ దానికి నాకు మాటలు దాంపు. నిల్లుచెల్లించి శవాన్ని తీసుకెళ్ళమని దాక్టర్ ఎంతో మర్యాదగా చెప్పాడు. నిల్లు మొత్తం చెల్లించడానికిగానీ. భార్య శవాన్ని తన పూర్వతీసుకెళ్ళి దహనకాండ చెయ్యడానికి గానీ వెంకటేశ్వర్లు దగ్గర తగినంత డబ్బులేదు. నా వద్ద కొంత సహాయం తీసుకున్నాడు. వగలంకా ఎక్కడెక్కడో తిరిగి పాటుంకారానికి మరికొంత డబ్బుతో తిరిగిచ్చాడు. అది దాక్టర్ నిల్లుకి బొటాబొటగా వరి పోయింది. అప్పటికప్పుడే మేం వారిస్తున్నా వివవండా నోరు తెరుకు భయంకరంగా వున్న భార్య శవానికి గుడ్డకప్పి దుశాన వేసుకు వెళ్ళిపోయాడు. ఎల్లెడల్ల కంటి చూపులో మొహం అదే చెడరని వన్నుకో నాదగ్గర వెంపు తీసుకున్నాడు. ఆ చూపుల్ని ఆ వన్నునీ నే నెప్పటికీ మర్చిపోలేను. మరునటిరోజున హాప్పిలర్ కి దూరంగా పొలాం వక్క గోతిలో ఎవరిదో శవం వుందని. దాన్ని కుక్కలు పీక్కు తింటున్నాయని తెలిసింది నాకు.

ఇక వెంకటేశ్వర్లు అక్కహక్కే చేసుకున్నాడో ఇంకా వెన్ను విరిగేలా బరువులు మోస్తున్నాడో లేక ఏ గువపాన్నో చేతిబాని విశ్వకంగా విగ్గుసుకుపోయిన పామాణిక వట్టాన్ని బద్దలు కొడుకున్నాడో నాకన్నటికీ తెలిసి.

వాకు హాప్పిలర్ అంటే, అందులో మృత్యువు వానన వేసి రోగులంటే, రోగుల వ్యాధులు అంటే అనవ్యం లాలోపోయింది. మునిషిని పీడించే మరేదో పామాణిక వ్యాధిపట్ల ద్వేషం ప్రబలింది. హాప్పిలర్ నుంచి మేం వెళ్ళిపోతున్నప్పుడు ఎక్కడో దూరం నుంచి గాలి తెరల్లో తిరిసి విద్ వెగటు వుట్టించే వానన ముక్కుకి సోకింది. అది వెంకటేశ్వర్లు భార్య శవం ఊళిన వాసవైవా కావచ్చు. లేదా వ్యవస్థలోని కుక్కు లాలూకు దుర్గ, ధమైవా కావచ్చు.

• 3 LOCATIONS

• CALL FOR HOURS

AMERICA INDIA TRADERS
INDIAN GROCERIES
INC.

**ISELIN
HOURS**

MON.-FRI. . 3:30-8
SATURDAY . 11-5
SUNDAY . . . 11-5

WE CARRY SHAMIANA SWEETS FOR PARTIES!

Sign Of

Quality Products

NEWARK

799 SANFORD AVE.
NEWARK, N.J. 07106
(201) 374-7878

NEW YORK

139 DIVISION ST.
OFF CANAL STREET
NEW YORK, N.Y. 10002
(212) 349-6378

ISELIN

1355 OKATREE RD.
ISELIN, N.J. 08830
(201) 283-2142

03845 0285

TELUGU JYOTHI'S 20 QUESTIONS

1. Excellent wine is made from the flowers of a common weed plant. What is this weed plant, which grows everywhere ?
2. Even a General of an Army has to salute to a soldier, if he wears this medal. What is this medal?
3. Many of us know about "Bermuda Triangle". What is the name of the capital of Bermuda ?
4. Scissors was invented by ?
5. Madhav entered a coffee shop and ordered for a coffee. The waiter brought a cup of coffee. Madhav added sugar and while stirring, he noticed that there was a fly. He called the waiter and asked him to get another cup of coffee, pointing out to the fly in the coffee. The waiter brought another, and after a sip, Madhav shouted at the waiter "This is the same coffee I had before". How did Madhav recognise that it was the same coffee ?
6. If nine thousand nine hundred and nine rupees is written as "Rs. 9909", how do you write twelve thousand, twelve hundred and twelve rupees ?
7. What bird can outrun a horse, roar like a lion, yet can not fly ?
8. What landmark in USA moves BACKWARD constantly ?
9. Journalists and historians call a particular month of the year as "month of infamy of USA". What is this month ?
10. Do all birds build their own nests or/and use others' nests for hatching their eggs ?
11. Do fish sleep ?
12. Cave explorers carry this vegetable in their hands or even rub the juice of this vegetable, on their body to repel vampire bats (blood suckers). What is this vegetable ?
13. We all dial telephone almost everyday. Without looking at the telephone now, can you tell what letters of alphabet are missing ?
14. What was the highest title Julius Caesar acquired : King or Emperor or Dictator or President or Chairman of Senate ?
15. How much more light gets reflected from a full moon, as compared to a half moon ? Twice as much or 4 times or 7 times or more times ?
16. A deep sea fishing boat is in harbor, with its rope ladder, hanging by, just touching the water. The rungs of the ladder are 9" apart, and as the high tide set in, the water was rising at 6" per hour. After 5 hours how many rungs will be submerged ?
17. Which is the highest waterfall in the world ?
18. Why do people "float" in Dead Sea ?
19. Which is the largest lake in the world ?
20. Who ran the first "a mile within 4 minutes" ?

BILLION DOLLAR QUESTION

Q : What two numbers, neither containing a zero, when multiplied together, equals exactly 1,000,000,000 ?

Answer to March issue question

Q : 'Dollar' is the currency in many countries. Can you name them ?

A : Dollar as the unit of currency is used in Australia, Barbados, Bahamas, Belize, Canada, Fiji islands, Guyana, Jamaica, Marshall, Micronesia, Singapore, Solomon islands, Taiwan (NT), Tonga, USA, Zimbabwe, Palau, and Trinidad-Tobago; Antigua, Dominica, Grenada, St Lucia, St Vincent- all use E.C. dollars and Liberia uses US dollars.

[ANSWERS ON PAGE 10]

YOUTH COMMITTEE - Telugu Association of Youths: ELECTIONS HELD ON APRIL 7, 1984.

PRESIDENTS: 1. MR. MADHU JONNADA (201) 267-1764, 2. MISS LAKSHMI RAO (212) 886-4647

VICE-PRESIDENT: MISS USHA RAGHUNATH (201) 463-0816; SECRETARY: MISS MADHAVI MANDURU (201) 238-2768

TREASURER: MISS KALYANI MOHAN (212) 723-4641. PLEASE PARTICIPATE.

మనస్థ

ఎం.సుబ్బరామిరెడ్డి

అది మద్రాసు మహానగరం. ఆ రోజు ఆదివారం. పెడికర్ కాటేజీ పెంపు కావటంతో పై నగర ఇయిర్ కృపానిది తన స్వగ్రామానికి బయల్దేరాడు. దొరబాబులా తయారయి బస్ స్టేజీ వద్ద కొద్దాడు. వర్ష వన్ ట్రాన్స్ ఫోర్ట్లు కాల్వారేషన్ క్రింక్స్ కోర్ ఆవురే వెచ్చింది పది మైళ్ళలోని సమీప పాకెంకు టిక్కెట్ తీసికొన్నాడు.

స్టేజీ కూచోగానే బస్ కున్న టేవ్ పాటలు విప్పసాగింది. ప్రయాణికుల అభిరుచి, రాషట్రమ బట్టి ఒక్కొక్క పాట తరుముకొస్తున్నది.

తెలుగువారి జోంపాట 'జో' అచ్చుకా నంద జోజో ముకుంద రాగానే కృపానిది తనవలెగా కొంగున్నాడు. ఒక్కొక్క టేవ్ తిరుగుతున్నది. ఒక్కొక్క మారు వెన్నెక్క జరిగిపోతున్నది.

కావేటికి సుదూర పాకెం ప్లేజీలో బస్సు గింది.

"మేదంకో! శ్రీరంగ! తెలుగు పాట వంతు వచ్చింది.

మేదంకున్నాడు కృపానిది.

చూస్తే అది సుదూర పాకెం మద్రాసుకు ఇరిగై మైళ్ళలోని గ్రామం అంటే తన టిక్కెట్ తీసుకున్న గ్రామం సమీప పాకెం దాటి వదిలైతే మూత్రమే వచ్చాడు. తండ్రి వచ్చాడు. కండ్లకోర్ ఈ రాజకుమారుణ్ణి గుర్తించి "మీరు సమీప పాకెం దిగి రిగా" అన్నాడు.

"అవును! పొరపాటయిపోయిందే అక్కడే దిగి. అదే మా పూరు. విద రాపోయి. బస్సుగిందో లేదో అక్కడ.

మీరు కేకవారో లేదో నాకు వివరాలు.

"బస్సుమో ఆగింది. నేను పూరుపేరు మూడు రోజులు పరిచాను. అసలు నేని కండ్లకోర్ కొడువుకు రాకముందు కోర్టువద్ద జమానుగా వుండేసేవాణ్ణి. ఆ చుట్టెలో కూడా పరిచిన పేరునే మూడు మార్లు పరిచా. నరేంద్ర ఎవరివల్ల నైనా పొరపాటయి పోయింది. మీరు సమీప పాకెం పోవాలి గదా! ఇక్కడే దిగుండండి. బస్ రెగ్యులర్ పోయివస్తుంది. సమీప పాకెం వచ్చుచుంది" "మర్యాద ఇచ్చి మన్నన పొందండి." "చూడవలె మూ కర్తవ్యం" అన్నది బస్సు కిక్కుర్రుకొని వచ్చింది నినాదం. మరో గంటకు అదే బస్సు రానేవచ్చింది. మిగతా ఎక్కడ ప్రయాణికులు కూడా తొలి రాజుని కండ్లకోర్ కృపానిది కోసం వెతుకు తున్నట్లు కనుపించాడు.

కావేటికి సమీప పాకెంలో దిగాడు కృపానిది. దబ్బు ఇవ్వబోయాడు. కండ్ల కోర్ వద్దన్నాడు. అతని వంశస్థుల రానికి అమాల్ కళానికి ఇతని రాతిగుండె ద్రవించింది. అయిన కాకీ బట్టలు కంకణాల గవ్వ రాషట్ర ఈయన తిరిగి వచ్చే సమయం వచ్చే మైన ఇంగ్లీషు రాషట్ర పోలిస్తూనే ఎంతో అగాధమంది.

అసలు కండ్లకోర్ పుట్టే గం కొన్ని అంశాలతో పోలిస్తూనే కర్తవ్యం ఉద్యోగం కంటే విలువైనది. జ్ఞాపక శక్తి, సమయ స్ఫూర్తి మీద ఆధారపడి కండ్లకోర్ నొకరి. విత్యం ఎందరో ప్రయాణికులు ఎక్కు తుంటారు దిగుతుంటారు. కేవలం వారి ముఖ వర్ణం, అందం, ఆకారం ఆధారంగా దబ్బు వసూలు చేస్తాడు. కాని కండ్ల

కోర్ మేదంకో బాటు ప్రయాణికుని నీతిమీద కూడా నడవాలి ఈ ఉద్యోగం.

కాని ఎంతో ప్రతిభ, అనుభవం వున్న ఈ కండ్లకోర్ మోసం. అవినితీ అయిదు కున్న ఈ కండ్లకోర్ బాటు కృపానిది ముందు వెలవెలబోయాడు. ఎందుకూ కొరగాకుండా పోయాడు.

అసలు కృపానిది గ్రామం సుదూర పాకెం. టిక్కెట్ కొన్నది సమీప పాకెం. అందుకే సమీప పాకెం సమీపించేమట్టికి విద్రవణ్ణింది. అందుకే సుదూర పాకెం అర్జం దూరంలో వుండగానే మెలకువ వచ్చింది. దబ్బుకోబాటు కండ్లకోర్ సాను టూతి కూడా మిగిలింది. బస్సు కొనకు పోయి వచ్చేలోగా ఇంటికి పోయాడు. పని పూర్తి చేసుకుని వచ్చాడు. దబ్బుగా, బెట్టు పనిగా, గౌరవంగా కండ్లకోర్ అహ్వనంపై తిరిగి బస్సుకొచ్చాడు. సమీప పాకెం దిగాడు. అక్కడినుంచి వేరే బస్సులో తన దబ్బుకో మద్రాసు చేరాడు. అంటే మద్రాసు నుంచి సమీప పాకెం. తిరిగి సమీప పాకెం నుంచి మద్రాసు వరకు మూత్రమే తన దబ్బు ఖర్చు చేశాడు. మిగతాదంతా బాటకపు అక్రమ ప్రయాణమే.

అసలంతకీ అంతటి ధనవంతుని నిశ్చే ఇంకటి న్యర్లు అల్ల సంతతిక కాదానికి ఒడిగట్టడం "చునీ" మిగులుకోదానికా కాలేక కండ్లకోర్కు "మేదంకు మేక" వేయదానికా అన్నదే తేలికే. ఇది తేలికా తేలిక పోయినా ఇలాంటివారు వది మంది వుంటే బస్సు యాజమాన్యం మునుగుట మాత్రం బాధం.

—ఎం. సుబ్బరామిరెడ్డి

పిడుగుల్ని పరిచయం చేబోతున్నా!

ఎన్నాళ్ళలా నిశ్శబ్దాన్ని ప్రసారం చేయడం? ఎప్పుట్లానే మౌనాన్ని ఎలా అనువదించడం? నేనిప్పుడు—

ప్రజకి జ్ఞాపకం, పిడుగుల్ని పరిచయం చేబోతున్నా!

ప్రజకి సంక్షిప్తతని, సముద్ర ఘోషని భాషగా నేర్పుతున్నా!!

నేనిప్పుడు—

నాలోనే నేను ప్రవహిస్తూ

ఎదుటి భుజంలోకి

పిడికిళ్ళాల్లిన నివాదాల్లోకి

ప్రజిత సర్పం కాటేయగా మూర్తిల్లిన

జన సముద్రంలోకి ప్రవహిస్తున్నా!

తెరటాల్ని కత్తులుగా ఎత్తుకొస్తున్న

జన సమూహంలోంచి స్రవిస్తున్నవాణ్ణి!

సమస్యలే

నేపథ్య సంగీతమైతే

నేనిప్పుడు ఉధృత వాతావరణాన్ని

గానం చేస్తున్న వాణ్ణి

చీకట్లోకి చొచ్చుకుపోతున్న

చూపుల్ని—

వణుకుతున్న ఆలోచనల్ని

తిరస్కరిస్తూ

అంటుకుంటున్న అడవుల్ని

ఆవిష్కరిస్తున్నవాణ్ణి.

—పి. మోహనాం ప్రసాద్

EVERY DAY IS A SALE DAY

BEST BUY IN TOWN

J.P. GENERAL GROCERS

86-15 ROOSEVELT AVE.
JACKSON HEIGHTS, N.Y. 11372.
(212) 639-6300

We carry a full range of Indian/Pakistani Groceries and spices. Patak's Pickles. Long Grain Rice. Toordal and many more items.

Mail Order accepted.

Rent Video Cassettes Dollar a day.

Fresh vegetables, records and audio cassettes are available.

Ample Parking Available.

Open 7 Days 10.00 a.m. to 7.30 p.m.

EVERY DAY IS A SALE DAY

01845 1284

01845 1284

NATIONAL ASSOCIATION OF AMERICANS OF ASIAN
INDIAN DESCENT (NAAOID)

NAAAID is a non-profit organization directed towards serving the cause of the U.S. citizens of Asian Indian descent. The primary objective of it is to bring the Asian Indian community into the social, political and economic main-streams of the USA. NAAAID is also committed to protect the community from any form of prejudice and discrimination.

NAAAID was founded in 1980 in Philadelphia by Dr. Jan Pillai, a Professor of Corporate Law at Temple University. Since then, thanks to a number of dedicated members it has accomplished the following:

- . Fought for and obtained Minority Status for the Asian Indian Community - better job opportunities, education and SBA loans and a fair share in local, state and federal contracts.
- . Established Asian Indian Chamber of Commerce. Delivered free seminars to close to 1000 individuals.
- . Established federally recognized Political Action Committee.
- . Office in Philadelphia for assistance.

FUTURE PLANS:

- . Fifth Convention in Atlantic City, NJ addressed by Government Officials and Political leaders of USA.
- . Physicians and Medical Professionals' chapter to obtain rightful existence.
- . Small business seminars for the benefit of prospective entrepreneurs.
- . Promotion of Youth Forum.
- . Protection of Civil Rights.

THE MEMBERSHIP OF NAAAIID REQUESTS YOU TO ATTEND ITS NATIONAL CONVENTION AT ATLANTIC CITY, NJ ON JUNE 9TH. LIVE ENTERTAINMENT IS ALSO PLANNED. IF YOU WANT TO BECOME A MEMBER PLEASE WRITE TO NAAAIID, P.O. BOX 28720, PHILADELPHIA, PA 19151. (215) 877-7722. (The above information was provided by Dr. Murali Gavini).

వివేకం కలవాడెవ్వనిదా క్షమార్పణ కోరడం :- నివార్పణ

ಯಾವುದೇ ನಾ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು
ಅಡ್ಡುತಡ್ಡು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.....

பாக்கி
பொருள்

TAJ MAHAL

BOUTIQUE & SUPERMARKET

4811 Stelton Road
South Plainfield, New Jersey 07080
201-753-0620

Opposite Japan Saree Palace, Piscataway, New Jersey

ONE STOP SHOPPING CENTER

Quality Groceries, Telugu Audio
Cassettes, More than 90 Telugu
Video Movies, Largest Selection
of quality sarees at very
Competitive Prices.

HOURS: Tuesday to Saturday 12:00 to 8:30 P.M.
Sunday 12:00 to 7:00 P.M.
CLOSED MONDAYS

03845 0884

SAVE TAXES

CONSULT

DAMA VENKAIAH

FOR

- Tax Planning
- Accounting Services
- Tax Preparation
- Audit Representation
- IRA/KEOGH Plans
- Personal Financial Planning
- Deferred Annuities
- Tax Advantaged Investments
- Income Splitting Devices
- Estate Tax Planning

FINANCIAL SERVICES

(212) 359-7384

(212) 762-7173

018481284

 ANSWERS TO TELUGU JYOTHI'S 20 QUESTIONS

1. Dandelions.
2. Congressional Medal of Honor.
3. Hamilton.
4. Leonardo de Vinci, the famous Italian painter. Knife and cutting objects a sharp edge was known to mankind for centuries before Leonardo found the use of two sharp edges in opposite direction.
5. When Madhav sipped the second coffee, it was obviously sweet and so he guessed that the waiter brought the same coffee.
6. Rs 13212.
7. An ostrich.
8. Niagara Falls : The brim is receding at the rate of $2\frac{1}{2}$ feet per year.
9. December : On 7th Dec 1941, Japan executed the most famous (or most infamous) attack at Pearl Harbor and caused millions of dollars of damage to America. America was caught like a sitting duck and USA had intelligence reports to such possibility at least 48 hours before.
10. No. Although most birds build or utilise other birds' nests, some sea birds, like auks and murre, do not build or utilise nests.
11. Yes. They have no eyelids and they sleep with eyes open. They go to bottom or a safe place and 'relax' and they come out of sleep with slight disturbance.
12. Garlic !
13. The letters Q and Z.
14. Dictator for life !
15. About 7 times. This is because the mountains in the moon cut a large part of the light, when it is 'half' moon.
16. None ! The boat rises as the water rises.
17. Angel in Venezuela.
18. Water in Dead Sea has a very high concentration of minerals whereby the specific gravity is increased and so people are supposed to 'float'.
19. The Caspian Sea in USSR.
20. Roger Bannister of England, now a Cardiologist, in 1960.

DOCTORS & DENTISTS

ALWAYS WANTED TO OWN A COMPUTER TO MANAGE YOUR PRACTICE!

OUR MEDIPAX IS THE ANSWER, AT AN AFFORDABLE PRICE TO DO

- * PATIENT BILLING, INSURANCE CLAIMS & CROSS-BILLING
- * DAILY, MONTHLY & YEAR-TO-DATE FINANCIAL REPORTS
- * STATISTICAL REPORTS BY PROCEDURES & DIAGNOSTICS
- * AGING OF PATIENT BALANCES & A LOT LOT LOT MORE!!!

AT THE TOUCH OF A FINGER AND IS AS EASY AS "ABC" TO USE.

OR CUSTOMIZE MEDIPAX TO SUIT YOUR PRACTICE & SPECIALITY

WE GUARANTEE ON SITE SERVICE FOR OUR SOFTWARE.

MEDIPAX SOFTWARE RUNS ON THE POPULAR IBM MICRO COMPUTERS

FOR A FREE DEMONSTRATION AT YOUR PREMISES

CALL
 201-287-3163 201-561-5491 201-787-6318

MICROPAX INC.,

101 RODAK CIRCLE, EDISON, NJ 08817

THE CLASSICAL MUSIC LOVERS OF SOUTH JERSEY
AND
THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.
PROUDLY PRESENT AN EVENING OF CARNATIC MUSIC

BY Sri P.S. NARAYANASWAMY (VOCAL), Sri KANDADEVI ALAGIRISWAMY (VIOLIN), Sri T. BHAKTHA-VATSALAM (MRIDANGAM). Sri Narayanaswamy is a disciple of Semmangudi Srinivasa Iyer.
ON SATURDAY, MAY 12, 1984 AT 7 P.M. AT FOOD SCIENCES AUDITORIUM, RUTGERS UNIVERSITY,
NEW BRUNSWICK, NEW JERSEY. DONATION: ADULTS \$6.00, CHILDREN/STUDENTS \$4.00.

Directions: NJ. Turnpike Exit 9 to 18 West to 1 South or Garden State Parkway to Exit 130 to 1 south or Route 287 to 1 South.

Route 1 South after Sears take exit to College Farm Road, in New Brunswick. Bear right and after 2/10 mile find the building on your right.

From 1 North after 130 intersection and Johnson & Johnson Personal Products, Take College Farm Road exit and follow the above directions.

FOR INFORMATION: (201) 846-9686, (201) 267-1764, (201) 873-2420, (201) 463-0876.

Plenty of free parking available.

మే 19, 1984 .. తెలుగు కళాసమితి వసంతోగమన సురంభము మే 19, 1984.

MAY 19, 1984..THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY GETS READY FOR SPRING..MAY 19, 1984.

at HINDU TEMPLE SOCIETY AUDITORIUM, 45-57 BOWNE STREET, FLUSHING, NY 11355.
(212) 461-9757.. lobby phone.

4.30 - 6.00 PM సత్యనారాయణ పూజ ; శ్రీ దామావెంకయ్యశాస్త్రి నిర్వహణ : కథ ఇంగ్లీషులో
Sathyanarayana Pooja, Story rendering is in English.

SPONSORED BY SRI DAMA VENKAIAH.

6.15 - 6.45PM చర్చ: విశిష్టమైన మన పిల్లల కార్యక్రమములు

Discussion: What do we do for our youth in Summer?

6.45 - 7.15PM లలిత సంగీతము : శ్రీమతులు కౌతసముని ప్రభురఘనాథ్, కుమారిలు
కృష్ణరఘనాథ్, గుమరాథ మెప్పట, లీలారామనాథం; శ్రీ చలికొండ దుర్గాప్రసాద్
మొదలగువారు

7.15 - 7.45PM పిండు - పిల్లలకు ; పెద్దలు : భారత భావ

Dinner for Children; Adults: Anything & Everything

7.45 - 8.15PM పిండు - అందరికీ ; యువజన సభ

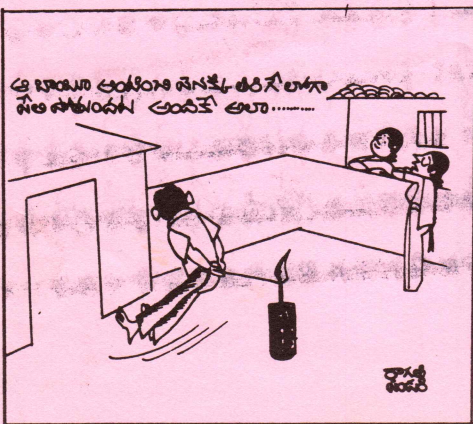
Dinner for All; Youth Committee Meeting.

For Additional Information: (201) 267-1764, (212) 762-7173, (212) 886-4647.

Please Patronize Our Advertisers
Your comments and Suggestions
are appreciated

మా ప్రకటన వారులను ఆదరించండి

మీ అభిప్రాయములు, సలహాలు మాకు కావాలి
సభ్యత్వము స్వీకరించండి ; బిల్డింగ్ పటము చూడండి

Happy New Year
Compliments of

Burra International, Inc.

Investment • Marketing • Consulting

7 West 18 Street
New York, NY. 10011